

Rapportage van de Raad van Advies voor de onafhankelijke risicobeoordeling Voedsel en Waren Autoriteit over het jaar 2009.

INLEIDING

De Raad van Advies voor de onafhankelijke risicobeoordeling Voedsel en Waren Autoriteit (in het vervolg de Raad genoemd) heeft conform haar wettelijke taak¹ onderzocht of de risicobeoordeling en onderzoeken en de daarmee verbonden adviezen van de directeur van het Bureau Risicobeoordeling (hierna: het Bureau) van de VWA over het jaar 2009 voldoen aan wettelijke criteria² van onafhankelijkheid en wetenschappelijke kwaliteit. Hieronder volgen de bevindingen van de Raad.

WERKWIJZE RAAD

De Raad heeft in 2009 twee keer vergaderd. In deze vergaderingen zijn de uitgebrachte adviezen van het Bureau besproken.

Er zijn twee soorten adviezen.

De type-1 adviezen vallen onder de wettelijke taak van het Bureau. De type-1 adviezen worden aangeboden aan de ministers van LNV en VWS. De Inspecteur-Generaal (IG) van de VWA zendt het advies van het Bureau volledig en onverwijld aan beide ministers. In zijn aanbiedingsbrief geeft de IG VWA aan in hoeverre het advies van het Bureau gevolgen heeft voor het toezicht van de VWA. De adviezen worden op de website van de VWA geplaatst en zijn daarmee openbaar toegankelijk. Het Bureau kan gevraagd en ongevraagd adviseren.

De Raad beoordeelt de type-1 adviezen op hun wetenschappelijke kwaliteit en op hun onafhankelijke totstandkoming.

De type-2 adviezen vallen niet onder de wettelijke taak van het Bureau. De aanvragen voor type-2 adviezen zijn meestal afkomstig van de beleidsdepartementen van LNV en VWS en de afdeling Toezicht van de VWA. Het zijn vooral intern gerichte vragen in het kader van de beleidsontwikkeling of -evaluatie. Deze adviezen vallen buiten de wettelijke taakopdracht. Ze worden verstuurd aan de betreffende vragensteller, zoals de IG VWA. Ze worden niet gepubliceerd op de website van de VWA, tenzij de IG VWA hiertoe beslist.

Het Bureau kan gevraagd en ongevraagd adviseren.

De Raad beoordeelt deze adviezen alleen op hoofdlijnen. Ook kijkt de Raad in hoeverre het wenselijk is om dit type-2 advies alsnog te laten volgen door een (ongevraagd) type-1 advies.

De adviezen van het Bureau zijn veelal gebaseerd op onderliggende rapporten die in opdracht van het Bureau zijn opgesteld. De Raad beoordeelt de rapporten eveneens, maar geeft uiteindelijk alleen een oordeel over het advies van het Bureau.

ADVIEZEN VAN HET BUREAU

Het Bureau heeft in 2009 17 type-1 adviezen uitgebracht aan de ministers van LNV en VWS. Daarvan zijn 10 adviezen op verzoek en 7 adviezen op eigen initiatief uitgebracht. Wat betreft de aard van de

¹ Wet onafhankelijke risicobeoordeling Voedsel en Waren Autoriteit, artikelen 6 t/m 8, Staatsblad 2006 247

² idem, art.6

adviezen had 1 advies betrekking op productveiligheid. De andere adviezen betroffen voedselveiligheid en dierziekten.

Voorts zijn 18 type-2 adviezen uitgebracht aan voornamelijk de Inspecteur-Generaal van de VWA, waarvan 16 gevraagd en 2 ongevraagd.

In totaal zijn daarmee 35 adviezen uitgebracht, waarvan 26 gevraagd en 9 ongevraagd. Een overzicht van de titels van de adviezen is opgenomen in de bijlage. Ten opzichte van het jaar 2008 is het aantal type-1 adviezen toegenomen van 11 naar 17 en het aantal type-2 adviezen van 11 naar 18.

BEVINDINGEN

Type 1 adviezen

De Raad concludeert dat de 17 type-1 adviezen die in 2009 aan de ministers van LNV en VWS zijn aangeboden alle voldoen aan de criteria van wetenschappelijke kwaliteit en onafhankelijkheid.

- kwaliteit

De wetenschappelijke kwaliteit was gemiddeld opnieuw hoog te noemen. De meeste adviezen zijn door de Raad als goed of zeer goed beoordeeld. Enkele adviezen waren van mindere kwaliteit, maar voldeden nog wel aan de wetenschappelijke standaard. Hier kan worden genoemd het advies 'Kadavers in natuurgebieden', waar een belangrijke dierziekte, botulisme, onvermeld bleef.

Bij een aantal adviezen had de Raad opmerkingen, bijvoorbeeld over de methodologie, over de conclusies die werden getrokken of over de aanbevelingen die werden gedaan. Deze zijn besproken met de directeur.

- onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid bij de totstandkoming van de adviezen was goed geborgd. Van onrechtmatige beïnvloeding of belangenverstrengeling zijn de Raad geen voorbeelden ter sprake gekomen.

Type-2 adviezen

Ten aanzien van de 18 uitgebrachte type-2 adviezen heeft de Raad geen aanbeveling gedaan om een type-1 advies op te stellen.

OPMERKINGEN EN AANBEVELINGEN

De Raad heeft nog de volgende opmerkingen en aanbevelingen:

Kwaliteitsbewaking

Het Bureau maakt meer dan vorig jaar gebruik van (interne) peer-reviews. Dit is een goede ontwikkeling. De wetenschappelijke kwaliteit van de risicobeoordeling is gebaat bij peer-reviews. Maar ook het inschakelen van meerdere instituten of het raadplegen van de juiste literatuur kan zorgen voor de goede externe kwaliteitsborging.

Positionering

Het Bureau heeft een unieke positie. Het vormt de schakel tussen de Europese voedselautoriteit EFSA, de departementen LNV en VWS, de onderzoeksinstituten RIVM, RIKILT en het toezicht van de VWA. Door haar onafhankelijke positie en haar wetenschappelijke kwaliteit vervult het Bureau een wezenlijke functie in de borging van de voedsel- en productveiligheid.

De Raad heeft kennis genomen van de discussies over de positie van het Bureau die in 2009 zijn gevoerd mede in verband met de fusieplannen van de VWA met de Algemene Inspectie Dienst (AID) en de Plantenziektekundige Dienst (PD).

DE RAAD

De Raad is in september 2006 ingesteld door de minister van LNV. De Raad kent daarbij een wettelijke verankering. De leden van der Raad zijn in januari 2007 per Koninklijk Besluit benoemd³. De Raad bestaat uit vijf leden die allen zijn benoemd op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid op de terreinen van het bureau. De samenstelling is in 2009 niet gewijzigd.

De leden zijn:

- prof. dr. J.G.A.J. Hautvast (voorzitter) (emeritus hoogleraar Wageningen Universiteit)
- prof. dr. ir. J. Dul (Erasmus Universiteit Rotterdam)
- prof. dr. I.M.C.M. Rietjens (Wageningen Universiteit)
- prof. dr. F. van Knapen (Universiteit van Utrecht)
- prof. dr. C.A.J. Vlek (emeritus hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen)

Een lijst van nevenfuncties in verband met mogelijke strijdige belangen is gepubliceerd in de Staatscourant⁴. De Raad rapporteert jaarlijks aan de ministers van LNV en VWS, alsmede aan de Inspecteur-generaal van de VWA. De ministers bieden de jaarrapportage van de Raad aan de Staten-Generaal aan.

³ KB 15 januari 2007

⁴ Staatscourant 31, 13 februari 2007

Jaarrapportage 2009

Raad van Advies voor de onafhankelijke risicobeoordeling VWA

10 mei 2010

Uitgebrachte adviezen van het Bureau Risicobeoordeling VWA in 2009

Type 1

Nr.	Onderwerp		Uitgebracht
1	Panel : kinderen en chemische stoffen in de voeding	gevraagd	05-01-2009
2	Echinococcose bij Roemeense runderen	ongevraagd	14-01-2009
3	Melamine in diervoeder	gevraagd	09-04-2009
4	Vectoren en vectorgebonden ziekten	ongevraagd	21-04-2009
5	Alcoholhoudende energiedrankjes	gevraagd	11-05-2009
6	Temperatuurbewaking bij vries- en koeltransporten	ongevraagd	26-05-2009
7	Q-koorts: risico's mestverwerking (Coxiella burnetii)	gevraagd	11-06-2009
8	Veiligheid van probiotica	gevraagd	18-06-2009
9	Risico's van gekweekte vis	ongevraagd	01-07-2009
10	Risicobeoordeling vervoeding zuivelproducten (MKZ)	gevraagd	08-07-2009
11	Q-koorts: risico's mestverwerking (aanvullend advies op advies nr. 7)	gevraagd	23-07-2009
12	Q-koorts: risico's bij de afvoer van dieren bij een met Q-koorts vastgesteld bedrijf	gevraagd	09-09-2009
13	Chemische contaminanten in minerale klei	ongevraagd	10-09-2009
14	Brandgevaar-risico's van wensballonnen	gevraagd	06-11-2009
15	Kinderen en zoetstoffen	ongevraagd	02-12-2009
16	Keukenzoutinname van kinderen	ongevraagd	02-12-2009
17	Kadavers in natuurgebieden	gevraagd	15-12-2009

Type 2

Nr.	Onderwerp		Uitgebracht
1	Risico's door het gebruik van immobilon	gevraagd	05-02-2009
2	Risico's van aceton in cholesterol voor garnalen	gevraagd	24-02-2009
3	Verstoring van de dopingtest na consumptie van rundvlees behandeld met testosteron	gevraagd	24-02-2009
4	Risk-benefit afweging (positieve en negatieve gezondheidseffecten in levensmiddelen) Prog. 9 (9.1.14)	ongevraagd	03-03-2009
5	Zonnebanken en zonlicht	gevraagd	01-04-2009
6	Onderzoeksrapport ORT en keuringsbeslissing	gevraagd	16-04-2009
7	Gebruik water voor R&O van veeervoermiddelen	gevraagd	28-04-2009

8	Dioxine in lers vlees	gevraagd	27-05-2009
9	Risico's dierlijk afval van broederijen	gevraagd	09-07-2009
10	Zonnestraling en zonlicht (geactualiseerd)	gevraagd	25-08-2009
11	Snijbloemen (rozen)	ongevraagd	04-09-2009
12	Implicaties VWA werkterrein n.a.v. nieuw influenza A virus (Mexicaanse griep)	gevraagd	14-09-2009
13	Microbiologische risico's huiden	gevraagd	23-09-2009
14	Risico's niet-toegelaten GGO lijnzaad	gevraagd	29-09-2009
15	Risico's door het gebruik van verdovingsmiddelen	gevraagd	01-10-2009
16	Furazolidon in melkpoeder voor kalveren	gevraagd	01-10-2009
17	Fenol in tatoeagekleurstoffen	gevraagd	21-10-2009
18	Vervoederen van AB-karkassen aan roofdieren	gevraagd	12-11--2009